

Hvordan kan vi respektere tyranni?

Taler

Sofia Nesrine Srour

Dato

2 juni 2017

Sted

Oslo

Omstendigheter

Demonstrasjon ved Den saudiarabiske ambassade

1 I et intervju i Aftenposten nylig sier den saudiarabiske ambassadøren i Norge, Esam Abid Al-Thagafi, at vi må respektere hvordan menneskerettighetene fungerer i Saudi-Arabia.

5 Men ... fungerer de? spør jeg.

For jeg -- vi -- kan ikke respektere en stat med et lederskap som nekter å anerkjenne menneskers grunnleggende friheter, som tankefriheten og ytringsfriheten, som konstant er under angrep fra det saudiarabiske lederskap og
10 lignende lederskap verden over.

Ambassadøren mener at det er {svært vanskelig å sammenligne menneskerettigheter i Saudi-Arabia med måten disse fungerer på her i Vesten}. Men kjære herr ambassadør, menneskerettighetene er universelle. De er
15 grunnleggende verdier. De er ukrenkbare.

Og en definisjon på ytringsfriheten er menneskers rett til å gi eller motta informasjon uten myndighetenes innblanding.

20 Veldig ofte tenker jeg på hvordan det ville vært dersom jeg bodde i et land hvor denne rettigheten ikke fantes, hvor den var begrenset og kunne straffes med harde sanksjoner. Da ser jeg for meg et samfunn der man blir straffet for å bruke sin stemme og dele sine meninger, om det skulle være for å uttrykke enighet eller uenighet, men spesielt om man skulle ytre uenighet med staten eller det som er
25 sosialt akseptert i et miljø.

Jeg ser for meg et samfunn som ville manglet dynamikk, utvikling og mangfold

-- et samfunn som ikke gjør plass til eller gir rom for forskjellige mennesker, som
gjør det vanskelig å skille seg ut. Et kollektivistisk samfunn hvor individet
forsvinner, og ikke får ha sine egne meninger og ytre disse offentlig. Som ikke får
dele sine refleksjoner og sin kritikk når denne ikke faller i smak hos for eksempel
staten.

Og disse tankene gjør vondt, fordi slike samfunn finnes. Tenk at jeg er så heldig
og bor i den delen av verden hvor noe av det verste som kan skje når jeg bruker
min ytringsfrihet, er at jeg kan motta trusler fra de som vil begrense den -- men
at det ikke er de lovlige ytringene mine som er straffbare, men truslene jeg
mottar som kan være det. Og tenk at det finnes deler i denne verden som pisker
mennesker som ytrer seg, som Raif Badawi i Saudi-Arabia: dømt til tusen
piskeslag og flere år i fengsel for å dele sine ideer, tanker og refleksjoner. Dømt
med vold for å være noe så menneskelig som et tenkende, reflekterende individ.

Man trenger ikke være enig med andre, men det som er så fint med
ytringsfriheten, er at den ikke kun gjelder når alle er enige, men også når man er
uenige -- og uenigheter skal ikke straffes med fengsling og piskeslag. Uenigheter
skal ikke straffes i det hele tatt.

Ikke gjorde Badawi noe kriminelt. Ikke gjorde han noen noe vondt. Ikke utøvde
han vold. Nå har han sittet i fengsel og har snart sonet halve sin straff, for å ha
brukt ord. Vi har altfor mange lignende tilfeller. I samme land som Badawi er
Ahmad Al-Shamri dømt til døden for ateisme, altså for religionsfrihet som
inkluderer frihetene til å ikke tro. Nylig kunne vi høre om Ayaz Nizami i
Pakistan som i år ble fengslet av samme årsaker som Badawi, og som risikerer
henrettelse. For ikke så lenge siden ble den unge, frittalende studenten Mashal
Khan i Pakistan slått og sparket til døde av andre studenter etter beskyldninger
om at han drev med blasfemi. Asia Bibi, også i Pakistan, er fengslet etter
anklager om blasfemi, og risikerer dødsstraff. I Afghanistan ble Farkhunda
Malikzada slått og brent i hjel etter anklager om at hun hadde brent en Koran.

Ytringsfrihet skal jo gjelde også disse menneskene, de som uttrykker andre
meninger, de som er uenige. Ytringsfriheten skal gjelde hvert enkelt individ på
denne jorden. Er man uenig, skal man møte ytringer med ytringer. Føler man
seg krenket, kan man kritisere tilbake.

Noen føler seg krenket når andre er uenige med dem og retter kritikk mot dem,

men hvem er den egentlig krenkeren her? Er det de som bruker sin stemme fritt uten å [ville skade] andre, eller de som angriper denne friheten på de mest grusomme måter, kun fordi de ikke tålte ytringen?

Så hvordan kan vi respektere at menneskerettigheter krenkes på det groveste? Hvordan kan vi respektere tyranni? Vi kommer aldri til å hverken akseptere eller respektere land som velger vold mot ord.

Det er tyranni at det finnes lover som i det hele tatt forbyr, begrenser og krenker menneskerettighetene på denne måten. Og jeg vil heller være en del av en verden som verdsetter menneskets ytringsfrihet, tankefrihet og bevegelsesfrihet, enn en del av en verden som brenner kvinner for å brenne en hellig bok, som straffer ytringer man misliker med tusen piskeslag eller som gir dødsstraff for kritikk av religion, politikk og stat.

Samvittighetsfanger som Raif Badawi kjemper en kamp for hele samfunnet. De kjemper for åpenhet, for en bedre fremtid for sine etterkommere, for fremtidige generasjoner.

Dere kan prøve å forby en ytring, men dere kan aldri drepe tanken bak. Dere kan forby ytringsfriheten, men dere kan aldri kvele den iboende og grunnleggende tankefriheten i mennesket. Dere kan ta fra noen deres stemme, men aldri deres ideer. Dere kan prøve å bure inne, piske, torturere -- men dere vinner aldri. For dere har tapt allerede før dere prøver å straffe og forby, for dere straffer mennesker for å være mennesker -- og så lenge vi eksisterer, vil frihetene finnes, for de er en del av oss. Dere kan ikke stanse tanker, ideer og meninger som vil leve videre. Vi vil alltid gjøre motstand. Det vil alltid stå noen her som holder appell, alltid noen som krever samvittighetsfangers løslatelse og frihet.

Så: Nei, jeg kan aldri respektere et tyranni som ikke respekterer mennesket.

Fri Raif Badawi, fri alle samvittighetsfanger -- fri dem, i ordets rette betydning!

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/hvordan-kan-vi-respekttere-tyranni>

110

115

120

125

130

135

140